Nr 268.

Godkänd av första kammaren den 3 juni 1929.
Godkänd av andra kammaren den 3 juni 1929.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1929/1930 till kommerskollegium samt de under kollegium lydande myndigheter och kårer m. m. jämte en i ett av dessa ämnen väckt motion.

(Statsutskottets utlåtande nr 124.)

Till Konungen.

Uti den till riksdagen den 4 januari 1929 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1929/1930 har Eders Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till handelsdepartementet, föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i nedannämnda ämnen, som kunde varda riksdagen förelagd, för budgetåret 1929/1930 beräkna *dels* ordinarie förslagsanslaget till kommerskollegium till 502,400 kronor, *dels* för upprätthållande av kommerskollegii verksamhet utöver det ordinarie förslagsanslaget ett extra anslag av 48,900 kronor, *dels* ett ordinarie förslagsanslag till bergsstaten å 119,600 kronor, *dels* det ordinarie förslagsanslaget till sprängämnesinspektionen till 10,500 kronor, *dels* till arvode åt en assistent vid sprängämnesinspektionen ett extra anslag av 6,800 kronor, *dels* det ordinarie förslagsanslaget till statens elektriska inspektion till 30,100 kronor, *dels* till arvoden åt två assistenter vid statens elektriska inspektion ett extra anslag av 13,600 kronor, *dels* det ordinarie förslagsanslaget till fartygsinspektionen till 187,700 kronor, *dels* till uppehållande av fartygsinspektionens verksamhet utöver det ordinarie förslagsanslaget ett extra anslag av 95,678 kronor, *dels* det ordinarie anslaget till navigationsskolorna till 172,000 kronor, *dels* det ordinarie

reservationsanslaget till navigationslärarkursen till 2,200 kronor, *dels* det ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalten för sjöfart till 23,000 kronor, *dels* det ordinarie förslagsanslaget till skeppsmätningskostnad till 32,200 kronor (punkterna 3—15 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden den 4 januari 1929), *dels* till arvoden åt torvingenjörer m. m. ett extra anslag av 20,000 kronor (punkt 38 i statsrådsprotokollet nämnda dag), *dels ock* det ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg till 2,000 kronor (punkt 46).

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t uti en den 25 februari 1929 dagtecknad till riksdagen avlåten proposition, nr 161, under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden för samma dag gjort framställning om anslag för budgetåret 1929/1930 för ovan angivna ändamål med undantag för det under punkt 46 omförmälda anslaget till ålderstillägg, som föreslagits till uteslutande ur riksstaten.

Kommerskollegium. [1*.]

1:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 25 februari 1929) att

dels från och med den 1 juli 1929 bestämma antalet ordinarie befattningshavare hos kommerskollegium på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 generaldirektör, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
6 byråchefer	B 30
1 byrådirektör och överinspektör	B 29
1 navigationsskoleinspektör	B 29
1 skeppsmätningsöverkontrollör och överinspektör	B 29
1 byrådirektör	B 28
4 sekreterare	B 26
1 sjöteknisk konsulent	B 26
3 förste aktuarier	B 24
3 förste byråingenjörer	B 24
1 förste byråinspektör	B 24
1 kamrerare	B 24
1 redaktör	B 24
1 byråinspektör	B 22
2 aktuarier	B 21
3 notarier	B 21
1 registrator	B 21
4 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
7 kanslibiträden	B 7
5 expeditionsvakter	B 5

* Hänvisar till punkt i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 25 februari 1929.

Befattning	Lönegrad
16 kontorsbiträden	B 4
2 skrivbiträden	B 2;

Anm. 1. Kamreraretjänsten, lönegrad B 24, utbytes vid inträffande ledighet mot en befattning såsom revisor och bokhållare i lönegraden B 21.

Anm. 2. Registratorstjänsten, lönegrad B 21, utbytes vid inträffande ledighet mot en likanämnd befattning i lönegraden B 14.

Anm. 3. En kontorsbiträdesbefattning skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförda kansliskrivaren kvarstår i tjänst.

dels besluta, att å övergångsstat skola från och med den 1 juli 1929 uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattning	Lönegrad
1 förste byråingenjör	B 24
1 teknisk konsulent	B 24
1 aktuarie	B 21
2 notarier	B 21
1 kansliskrivare	B 11;

dels godkänna följande stat för kommerskollegium, att tillämpas från och med den 1 juli 1929:

Avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, *förslagsanslag*	kronor	410,500
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., *förslagsanslag*	»	105,000
	kronor	515,500

Övergångsstat.

Avlöningar, *förslagsanslag*	kronor	42,700
Förslagsanslag	kronor	558,200;

dels besluta följande särskilda bestämmelse att lända till efterrättelse beträffande vissa å kommerskollegii fartygsinspektionsbyrå anställda befattningshavare:

Byråchefen, sekreteraren, förste byråinspektören och byråinspektören å kommerskollegii fartygsinspektionsbyrå skola vara underkastade de bestämmelser, som i särskild ordning äro eller varda meddelade, rörande förbud att, utan Kungl. Maj:ts medgivande, för egen eller annans räkning driva eller hava del i eller anställning vid företag, som omfattar rederi-, skeppsbyggeri- eller sjöförsäkringsverksamhet, eller för sådant företag åtaga sig uppdrag mot ersättning eller vara anställda å fartyg;

dels medgiva, att därest nuvarande befattningshavare å kommerskollegii fartygsinspektionsbyrå den 1 juli 1929 tillträder ordinarie befattning å kommerskollegii stat, som svarar mot den av honom före sagda dag innehavda tjänsten, i fråga om hans placering i löneklass avlöningsreglementet

må å honom tillämpas som om det varit gällande under hela hans tjänstetid vid fartygsinspektionsbyrån och han varit ordinarie innehavare av sistnämnda tjänst;

dels medgiva, att kommerskollegium må bevilja den å kollegii sjöfartsbyrå anställde sjöåklagaren kostnadsfri ledighet under högst en månad årligen, när sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, ävensom till vikarie under sådan ledighet utbetala ett arvode av högst 300 kronor för månad räknat jämte dyrtidstillägg därå enligt de för reglerade verk gällande grunder;

dels ock höja det ordinarie förslagsanslaget till kommerskollegium, nu 511,040 kronor, med 47,160 kronor till 558,200 kronor.

Såsom den i ärendet lämnade utredningen giver vid handen, åsyftar Eders Kungl. Maj:ts förslag dels åstadkommande av direkta organisatoriska förändringar inom kommerskollegium och dels nedbringande av kostnaderna genom indragning av personal.

I förstnämnda hänseende har i propositionen till en början upptagits frågan om inskränkning av antalet byråer i kollegium.

Departementschefen har i likhet med 1926 års besparingssakkunniga — med bortseende från handelsbyrån — ansett någon sammanslagning eller indragning av byråer inom kollegium icke rimligen kunna ifrågasättas. I fråga om handelsbyråns bibehållande har däremot en viss tveksamhet synts kunna råda. På anförda skäl har departementschefen emellertid kommit till den slutsatsen, att indragning av denna byrå eller sammanslagning av byrån med annan icke bör äga rum.

Tillräckliga motiv för en rubbning av nu gällande byråindelning i kollegium hava ej heller synts riksdagen föreligga, och riksdagen har alltså bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Vidkommande härefter det andra av de sakkunniga upptagna förslaget beträffande organisatoriska förändringar inom kollegium, eller frågan om uppförande å ordinarie stat av kollegii fartygsinspektionsbyrå, torde till en början få framhållas, att de av sistlidet års riksdag åberopade skälen för avslag å Eders Kungl. Maj:ts då framlagda förslag i enahanda syfte numera icke föreligga.

Såsom i statsrådsprotokollet erinrats, anförde 1928 års riksdag i sin skrivelse i ärendet, nr 10 A, under framhållande av önskemålet om en utredning rörande de vid 1926 och 1928 års riksdagar motionsvis framställda yrkandena beträffande en ändring i förläggningen och organisationen av den centrala tillsynsmyndigheten för sjöfartssäkerhetskontrollen, att vid sagda utredning nödig hänsyn borde tagas till det av 1923 års besparingskommitté framställda förslaget och även motionsvis gjorda yrkandet om viss inskränkning i inspektionen å klassade fartyg.

Den utredning, som i detta hänseende numera förebragts, har övertygat riksdagen därom, att någon inskränkning av inspektionen, sådan densamma nu lärer utövas, icke torde böra ifrågakomma. Erinras må, att frågan om

en inskränkning av inspektionen allenast i obetydlig grad skulle påverka personalbehovet å byrån i fråga.

Vad vidare angår de förslag, som framförts i syfte att bilda starkare garantier för att sociala hänsyn icke skjutas åt sidan vid handläggningen av vissa fartygsinspektionsärenden, har riksdagen funnit det av besparingssakkunniga förordade, av departementschefen tillstyrkta förslaget härutinnan utgöra en godtagbar lösning av denna fråga. Den föreslagna anordningen med gemensam behandling i kommerskollegium och socialstyrelsen av ifrågavarande ärenden synes riksdagen berättiga till den förhoppningen, att anledningarna till den misstro mot de statliga åtgärderna för arbetarskyddet å fartyg, som kommit till uttryck från de ombord anställdas sida, skola kunna undanröjas. De föreslagna grunderna i övrigt för handläggning av vissa frågor rörande arbetarskydd ombord å fartyg hava ej heller föranlett till erinran från riksdagens sida.

Såsom av det förestående framgår, äro de av 1928 års riksdag åberopade motiven för ett uppskov med frågan om uppförande å ordinarie stat av fartygsinspektionsbyrån icke vidare för handen. Med hänsyn härtill och då ett inordnande av fartygsinspektionens ledning såsom en sektion under annan byrå icke synes riksdagen lämpligt, har riksdagen alltså nu beslutat, att byrån från och med nästkommande budgetår skall överföras å ordinarie stat.

Beträffande några av de å fartygsinspektionsbyrån anställda befattningshavarnas placering i lönegrader hava, såsom av statsrådsprotokollet framgår, olika förslag framställts.

Vad byråinspektörsbefattningen å fartygsinspektionsbyrån angår, har departementschefen förordat, att densamma, i enlighet med ett av 1902 års lönereglerings kommitté på sin tid framställt förslag, som biträtts av majoriteten inom allmänna civilförvaltningens lönenämnd, hänföres till lönegraden B 22. Riksdagen har för sin del ansett sig böra godkänna den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna placeringen av tjänsten och vill redan i detta sammanhang hava uttalat, att riksdagen icke kan bifalla förslagen om vissa sekreterares och det sjötekniska biträdets uppflyttning från lönegraden B 24 till lönegraden B 26.

Enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, hava besparingssakkunniga icke ansett nödigt, att en för fartygsinspektionsbyrån avsedd kansliskrivarbefattning uppföres å ordinarie stat, utan föreslagit, att i denna befattnings ställe å sagda stat inrättas en kanslibiträdesbefattning i lönegraden B 7. De sakkunniga hava till stöd för sitt förslag härutinnan anfört, att de till byrån hörande ärendena visserligen uppgå till ett betydande antal, men att desamma till en mycket avsevärd del utgöras av rapporter och alltså i stor utsträckning äro av jämförelsevis ensartad karaktär. De sakkunniga hava ock i detta sammanhang erinrat, att enligt deras i oktober 1928 avgivna förslag rörande kommerskollegii organisation ingen av övriga byråer i kollegium, med undantag av statistiska byrån, skulle komma att utrustas med kansliskrivare. De sakkunnigas uppfattning i fråga om denna tjänst delas

av riksdagen, och riksdagen kan alltså ej bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om ett fortsatt bibehållande av kansliskrivarbefattningen. I likhet med besparingssakkunniga anser emellertid riksdagen billigheten kräva, att föreskrift lämnas därom, att till nuvarande extra kansliskrivaren å byrån — vilken innehar ordinarie kontorsbiträdestjänst i kollegium — må, därest hon, i samband med byråns uppförande å ordinarie stat, utnämnes till ordinarie kanslibiträde i kollegium, utgå personligt lönetillägg med belopp, motsvarande skillnaden mellan hennes nuvarande avlöning och den avlöning, hon må komma att uppbära såsom ordinarie kanslibiträde.

Det har uppmärksammats, att viss inskränkning vidtagits i de av kommerskollegium utgivna statistiska berättelserna angående bergshantering, industri och sjöfart, åsyftande bland annat uteslutning av summasiffrorna, avseende salutillverkningarnas värde för industriens olika huvudgrupper och för hela industrien, liksom för vissa grenar av bergshanteringen. Då en sådan begränsning icke synes påkallad, anser riksdagen, att frågan bör göras till föremål för förnyat övervägande i syfte att sagda uppgifter alltjämt må inflyta i de ifrågavarande statistiska berättelserna.

Vidkommande härefter de av Eders Kungl. Maj:t, i överensstämmelse med vad de sakkunniga härutinnan förordat, framlagda förslagen till minskning av kollegii utgifter genom indragning av personal, som för närvarande är placerad å ordinarie stat, m. m., avse desamma *dels* indragning av tillhopa nio tjänster, nämligen den för närvarande vakanta, ursprungligen för handelsbyrån avsedda sekreterartjänsten, en förste byråingenjörstjänst å bergsbyrån, den tekniska konsulentbefattningen å industribyråns administrativa sektion, en aktuarietjänst å statistiska byrån, två notarietjänster, därav en å handels- och en å industribyrån, en kansliskrivarbefattning å registratorskontoret och två kontorsbiträdesbefattningar å statistiska byrån, *dels* utbyte av den i lönegraden B 24 placerade kamreraretjänsten mot en revisors- och bokhållarbefattning i lönegraden B 21, *dels* sänkning av den i lönegraden B 21 placerade registratorsbefattningen till lönegraden B 14. I stället för den till indragning ifrågasatta kansliskrivarbefattningen har emellertid en ny kontorsbiträdesbefattning ansetts böra inrättas.

De sålunda framlagda förslagen hava icke föranlett till erinran från riksdagens sida.

Förut har antytts, att Eders Kungl. Maj:t i detta sammanhang till prövning upptagit frågan om placering i lönegraden B 26 av sådana tjänster, som tillhört den förutvarande andra normalgraden. I samband härmed har ock underställts riksdagens prövning frågan om beredande av viss tids kostnadsfri ledighet åt sjöåklagaren hos kollegium. Vad förstnämnda fråga angår, har riksdagen icke funnit tillräckliga skäl föreligga för en ändring i lönehänseende av de till lönegraden B 24 nu hänförda befattningshavarna. Det i samband härmed framförda förslaget om kostnadsfri ledighet för sjöåklagaren under högst en månad årligen, när sådant kan ske utan hinder

för göromålens behöriga gång, har riksdagen däremot ansett sig böra bifalla, och riksdagen har ej heller velat motsätta sig, att sjötekniska biträdet uppföres i staten under benämning »sjöteknisk konsulent».

Vissa av de till indragning föreslagna befattningarna äro vakanta. Innehavarna av övriga ifrågavarande befattningar skulle enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag tillsvidare uppföras å övergångsstat. Mot detta förslag har riksdagen ej haft något att erinra liksom ej heller mot beräkningen av det till avlöningar åt dessa befattningshavare erforderliga anslagsbeloppet, 42,700 kronor.

Vidkommande däremot de av Eders Kungl. Maj:t framlagda beräkningarna rörande anslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän, vilket anslag slutar å ett belopp av 410,500 kronor, torde anslaget ifråga med hänsyn till riksdagens ståndpunkt ifråga om Eders Kungl. Maj:ts förslag angående dels uppflyttning av fem tjänster från lönegraden B 24 till lönegraden B 26 och dels bibehållandet av en kansliskrivarbefattning böra minskas med i runt tal 5,500 kronor eller till 405,000 kronor.

Vad slutligen angår beräkningen av anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. samt vad i samband därmed föreslagits ifråga om uteslutande av det å kommerskollegii stat nu uppförda vikariatsersättningsanslaget, har riksdagen godkänt Eders Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Under åberopande av vad sålunda anförts och då riksdagen i övrigt icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen

dels från och med den 1 juli 1929 bestämt antalet ordinarie befattningshavare hos kommerskollegium på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 generaldirektör, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
6 byråchefer	B 30
1 byrådirektör och överinspektör	B 29
1 navigationsskoleinspektör	B 29
1 skeppsmätningsöverkontrollör och överinspektör	B 29
1 byrådirektör	B 28
3 förste aktuarier	B 24
3 förste byråingenjörer	B 24
1 förste byråinspektör	B 24
1 kamrerare	B 24
1 redaktör	B 24
4 sekreterare	B 24
1 sjöteknisk konsulent	B 24
1 byråinspektör	B 22
2 aktuarier	B 21
3 notarier	B 21
1 registrator	B 21

Befattning	Lönegrad
3 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
8 kanslibiträden	B 7
5 expeditionsvakter	B 5
16 kontorsbiträden	B 4
2 skrivbiträden	B 2;

Anm. 1. Kamreraretjänsten, lönegrad B 24, utbytes vid inträffande ledighet mot en befattning såsom revisor och bokhållare i lönegraden B 21.

Anm. 2. Registratorstjänsten, lönegrad B 21, utbytes vid inträffande ledighet mot en likanämnd befattning i lönegraden B 14.

Anm. 3. En kontorsbiträdesbefattning skall hållas obesatt så länge den å övergångsstat uppförda kansliskrivaren kvarstår i tjänst.

dels beslutat, att å övergångsstat skola från och med den 1 juli 1929 uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattning	Lönegrad
1 förste byråingenjör	B 24
1 teknisk konsulent	B 24
1 aktuarie	B 21
2 notarier	B 21
1 kansliskrivare	B 11;

dels godkänt följande stat för kommerskollegium, att tillämpas från och med den 1 juli 1929:

Avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, *förslagsanslag*	kronor	405,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., *förslagsanslag*	»	105,000
	kronor	510,000

Övergångsstat.

Avlöningar, *förslagsanslag*	kronor	42,700
Förslagsanslag	kronor	552,700;

dels beslutat följande särskilda bestämmelse att lända till efterrättelse beträffande vissa å kommerskollegii fartygsinspektionsbyrå anställda befattningshavare:

Byråchefen, sekreteraren, förste byråinspektören och byråinspektören å kommerskollegii fartygsinspektionsbyrå skola vara underkastade de bestämmelser, som i särskild ordning äro eller varda meddelade, rörande förbud att, utan Kungl. Maj:ts medgivande, för egen eller annans räkning driva eller hava del i eller anställning vid företag, som omfattar rederi-, skeppsbyggeri- eller sjöförsäkringsverksamhet, eller för sådant företag åtaga sig uppdrag mot ersättning eller vara anställda å fartyg;

dels medgivit, att därest nuvarande befattningshavare å kommerskollegii fartygsinspektionsbyrå den 1 juli 1929 tillträder ordinarie befattning å kommerskollegii stat, som svarar mot den av honom före sagda dag innehavda tjänsten, i fråga om hans placering i löneklass avlöningsreglementet må å honom tillämpas som om det varit gällande under hela hans tjänstetid vid fartygsinspektionsbyrån och han varit ordinarie innehavare av sistnämnda tjänst;

dels medgivit, att kommerskollegium må bevilja den å kollegii sjöfartsbyrå anställde sjöåklagaren kostnadsfri ledighet under högst en månad årligen, när sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, ävensom till vikarie under sådan ledighet utbetala ett arvode av högst 300 kronor för månad räknat jämte dyrtidstillägg därå enligt de för reglerade verk gällande grunder;

dels medgivit, att, därest den å fartygsinspektionsbyrån nu placerade extra kansliskrivaren i samband med byråns uppförande å ordinarie stat utnämnes till ordinarie kanslibiträde i kollegium, hon må, så länge hon kvarstår i denna tjänst, erhålla personligt lönetillägg, motsvarande skillnaden mellan hennes nuvarande avlöning och den avlöning, hon må komma att uppbära såsom ordinarie kanslibiträde; samt

dels ock höjt det ordinarie förslagsanslaget till kommerskollegium, nu 511,040 kronor, med 41,660 kronor till 552,700 kronor.

Kommerskollegii verksamhet.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att till uppehållande av kommerskollegii verksamhet, utöver det ordinarie förslagsanslaget, för budgetåret 1929/1930 anvisa ett extra anslag av 11,784 kronor. [2.]

Mot Eders Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag har riksdagen icke haft något att erinra.

Vad angår frågan om den lokala elektriska inspektionens förläggning, anser riksdagen lika med departementschefen, att, ehuru vissa fördelar uppenbarligen skulle vara förenade med inspektörernas förläggning till sina respektive inspektionsdistrikt, någon organisationsändring å nu ifrågavarande område icke bör äga rum.

Riksdagen har alltså till uppehållande av kommerskollegii verksamhet, utöver det ordinarie förslagsanslaget, för budgetåret 1929/1930 anvisat ett extra anslag av 11,784 kronor.

Bergsstaten.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att [3.]

dels förklara, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 juli 1929 äga tillämpning på befattningshavare vid bergsstaten;

dels bestämma antalet ordinarie befattningshavare vid bergsstaten på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
5 bergmästare	B 29
4 gruvingenjörer	B 22
5 kontorsbiträden	B 4;

dels godkänna följande stat för bergsstaten, att tillämpas från och med den 1 juli 1929:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, *förslagsanslag*	kronor	92,000
Expenser m. m.	»	7,500
Summa *förslagsanslag*	kronor	99,500;

dels besluta, att lösen för expeditioner, som utfärdas av befattningshavare vid bergsstaten, skall i sin helhet redovisas till statsverket;

dels besluta följande särskilda bestämmelse att lända till efterrättelse beträffande befattningshavarna vid bergsstaten:

Befattningshavare vid bergsstaten skall vara underkastad de bestämmelser, som i särskild ordning äro eller varda meddelade, rörande förbud att för egen eller annans räkning driva eller hava del eller anställning i vissa företag eller för sådant företag åtaga sig uppdrag mot ersättning;

dels besluta, att, där ordinare befattningshavare vid bergsstaten enligt hittills gällande bestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen i förskott, vid ingången av juli månad 1929 till honom skall på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad befattningshavaren skulle hava i den befattning, han vid utgången av juni månad 1929 innehar, i förskott uppburit för juli månad 1929, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande;

dels medgiva, att kostnaderna för berörda övergångsanordning må bestridas av den i staten för bergsstaten upptagna anslagsposten till avlöningar åt ordinarie tjänstemän;

dels förklara, att övriga av riksdagen med avseende å den definitiva löneregleringen för statsdepartement m. fl. verk lämnade medgivanden må i tillämpliga delar gälla även beträffande befattningshavare vid bergsstaten;

dels ock under riksstatens tionde huvudtitel, med uteslutande av det under avdelningen B 3, Bergsstaten, uppförda ordinarie anslaget till bergsstaten, under samma avdelning uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 99,500 kronor.

I samband med Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehaft, bland annat, en inom riksdagen väckt motion, I: 266, däri hemställts, att riksdagen måtte — med bifall i övrigt till i Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 161, punkten 3, bergsstaten framlagda förslag —

a) med placering av de fyra ordinarie gruvingenjörerna i lönegraden B 24 i stället för B 22 öka den i ordinarie staten för bergsstaten upptagna posten »Avlöningar till ordinarie tjänstemän», förslagsanslag med 3,500 kronor till 95,005 kronor;

b) medgiva, att, i avvaktan på först inträffande ledighet genom ordinarie bergmästares eller gruvingenjörs avgång från tjänsten, av Eders Kungl. Maj:t förordnade extra ordinarie gruvingenjören inom norra bergmästaredistriktet Jonas Ejnar Lindeman må få behålla sin tjänst med honom för närvarande tillerkända löneförmåner, lön 3,600 kronor, tjänstgöringspenningar 1,800 och ortstillägg 200 kronor, summa 5,600 kronor ävensom rätt till sportler intill ett belopp av högst 1,000 kronor årligen, samt för ändamålet för budgetåret 1929/1930 bevilja ett extra förslagsanslag av 5,600 kronor; samt

c) i fråga om sättet för den nya organisationens genomförande uttala, att riksdagen icke har något att erinra mot vidtagande av sådana tillfälliga anordningar beträffande de nuvarande ordinarie befattningshavarnas tjänstgöringsområden m. m., som, utan att medföra ökade kostnader för statsverket, äro ägnade att underlätta arbetet under själva övergångstiden och undanröja personliga olägenheter och förluster för befattningshavarna.

Av statsrådsprotokollet framgår, hurusom vid skilda tillfällen förslag framlagts om inskränkning av det nuvarande antalet bergmästardistrikt, men att förslagen ifråga ännu icke lett till något positivt resultat.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande framställning skulle, i överensstämmelse med vad kommerskollegium förordat och i samband med att ny definitiv lönereglering genomföres för bergsstatens befattningshavare, antalet bergmästardistrikt begränsas från sex till fem. Eders Kungl. Maj:t har sålunda ansett sig icke kunna godtaga besparingssakkunnigas framställning härutinnan, som går ut på att bergsstaten skulle organiseras på fyra distrikt.

En omständighet, som föranleder, att spörsmålet om bergsstatens organisation icke längre bör undanskjutas, utgör — såsom ock besparingssakkunniga påpekat — att sagda spörsmål är intimt förbundet med frågan om lönereglering för bergsstaten. Då det synts riksdagen vara ett berättigat önskemål, att även befattningshavarna, tillhörande denna stat, snarast möjligt överföras inom det nya lönesystemets ram, anser sålunda riksdagen tidpunkten vara inne, att organisationsfrågan nu erhåller sin lösning.

Såsom departementschefen framhållit, utgör det viktigaste av de skäl, som tala för att inskränkningen av antalet bergmästardistrikt icke göres så omfattande, som de sakkunniga ifrågasatt, det behov av ökad inspektionsverksamhet inom gruv- och stenindustrien, som på senare åren kommit till uttryck från åtskilliga håll. Härom har kommerskollegium uttalat sig, och socialstyrelsen har, med framhållande av vikten av att icke sådana beskärningar vidtoges i bergsstatens nuvarande organisation, som kunde äventyra tillgodoseendet av det starkt grundade kravet på en effektiv arbetarskyddstillsyn inom ifrågavarande särskilt riskfyllda områden, ansett, att en beskäring, som ginge utöver, vad kollegium funnit sig kunna godtaga, skulle innebära risk för att nyssberörda krav på en effektiv arbetarskyddsinspektion icke kunde förverkligas.

I betraktande härav och med hänsyn till de skäl, som i övrigt anförts

till stöd för att inskränkningen av antalet bergmästardistrikt begränsas till fem, har riksdagen funnit sig böra godkänna, vad Eders Kungl. Maj:t uti nu ifrågavarande hänseende föreslagit. En ytterligare begränsning av bergmästardistriktens antal har riksdagen alltså ansett icke vara tillrådlig. Ur kostnadssynpunkt synes ej heller en begränsning till fyra distrikt medföra några nämnvärda besparingar, och i varje fall torde det belopp, varmed kostnaden för en organisation å fem distrikt skulle överskjuta den för en organisation å fyra distrikt, ej vara av den storlek, att merkostnaden kan få betecknas såsom utslagsgivande.

Eders Kungl. Maj:ts förslag, i vad detsamma avser antalet befattningshavare vid bergsstaten, har ej heller givit riksdagen anledning till erinran, och böra sålunda i enlighet med förslaget en bergmästare- och en biträdesbefattning uteslutas ur staten. — Vad angår tidpunkten för den nya organisationens kraftträdande, ansluter sig riksdagen till vad Eders Kungl. Maj:t härutinnan förordat.

Vidkommande härefter den föreslagna löneregleringen för bergsstatens befattningshavare innebär Eders Kungl. Maj:ts förslag, att bergmästarna skulle hänföras till lönegraden B 29, gruvingenjörerna till lönegraden B 22 och biträdena till lönegraden B 4. I fråga om Eders Kungl. Maj:ts förslag i denna del har, såsom ovan omförmälts, i motionen I: 266 yrkats, att gruvingenjörerna måtte placeras i lönegraden B 24. Vid prövning av denna fråga har riksdagen funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag. Vad särskilt angår frågan om gruvingenjörernas placering i lönegrad, får riksdagen erinra om, att såväl 1902 års löneregleringskommitté som besparingssakkunniga förordat den löneställning, Eders Kungl. Maj:t för dem ifrågasatt.

I detta sammanhang vill riksdagen i anledning av de i nyssberörda motion i övrigt gjorda yrkandena hava uttalat, att riksdagen förutsätter, att vid den kommande omorganisationen av bergsstaten sådana anordningar vidtagas, att de olägenheter, som motionären påpekat, i möjligaste mån må kunna undvikas. Därest särskilda kostnader härigenom skulle komma att uppstå, torde med hänsyn till kostnadernas tillfälliga natur och ringa omfattning särskilt anslag härför icke böra upptagas å riksstaten, utan torde desamma böra få bestridas från ordinarie förslagsanslaget till bergsstaten.

Då vad Eders Kungl. Maj:t i övrigt under förevarande punkt föreslagit riksdagen icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen

dels förklarat, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 juli 1929 äga tillämpning på befattningshavare vid bergsstaten;

dels bestämt antalet ordinarie befattningshavare vid bergsstaten på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
5 bergmästare	B 29
4 gruvingenjörer	B 22
5 kontorsbiträden	B 4;

dels godkänt följande stat för bergsstaten, att tillämpas från och med den 1 juli 1929:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, *förslagsanslag*	kronor	92,000
Expenser m. m.	»	7,500
Summa *förslagsanslag*	kronor	99,500;

dels beslutat, att lösen för expeditioner, som utfärdas av befattningshavare vid bergsstaten, skall i sin helhet redovisas till statsverket;

dels beslutat följande särskilda bestämmelse att lända till efterrättelse beträffande befattningshavarna vid bergsstaten:

Befattningshavare vid bergsstaten skall vara underkastad de bestämmelser, som i särskild ordning äro eller varda meddelade, rörande förbud att för egen eller annans räkning driva eller hava del eller anställning i vissa företag eller för sådant företag åtaga sig uppdrag mot ersättning;

dels beslutat, att, där ordinarie befattningshavare vid bergsstaten enligt hittills gällande bestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen i förskott, vid ingången av juli månad 1929 till honom skall på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad befattningshavaren skulle hava i den befattning, han vid utgången av juni månad 1929 innehar, i förskott uppburit för juli månad 1929, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande;

dels medgivit, att kostnaderna för berörda övergångsanordning må bestridas av den i staten för bergsstaten upptagna anslagsposten till avlöningar åt ordinarie tjänstemän;

dels förklarat, att övriga av riksdagen med avseende å den definitiva löneregleringen för statsdepartement m. fl. verk lämnade medgivanden må i tillämpliga delar gälla även beträffande befattningshavare vid bergsstaten;

dels ock under riksstatens tionde huvudtitel, med uteslutande av det ordinarie anslaget till bergsstaten, uppfört ett ordinarie förslagsanslag till bergsstaten av 99,500 kronor.

Sprängämnesinspektionen.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att *Sprängämnesinspektionen.* [4.]

dels godkänna följande ordinarie stat för sprängämnesinspektionen, att tillämpas från och med den 1 juli 1929:

Avlöning till den ordinarie tjänstemannen, förslagsanslag 10,500 kronor;

dels ock minska det ordinarie förslagsanslaget till sprängämnesinspektionen, nu 11,500 kronor, med 1,000 kronor, till 10,500 kronor.

Riksdagen, som ej funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts för-

slag i avseende å anslag till sprängämnesinspektionen, får alltså under förevarande punkt anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande ordinarie stat för sprängämnesinspektionen, att tillämpas från och med den 1 juli 1929:

Avlöning till den ordinarie tjänstemannen, förslagsanslag 10,500 kronor;

dels ock minskat det ordinarie förslagsanslaget till sprängämnesinspektionen, nu 11,500 kronor, med 1,000 kronor till 10,500 kronor.

Arvode åt en assistent vid sprängämnesinspektionen. [5.]

5:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5) att till arvode åt en assistent vid sprängämnesinspektionen för budgetåret 1929/1930 under tionde huvudtiteln anvisa ett extra förslagsanslag av 6,800 kronor.

Under åberopande av vad under nästföregående punkt anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen till arvode åt en assistent vid sprängämnesinspektionen för budgetåret 1929/1930 under tionde huvudtiteln anvisat ett extra förslagsanslag av 6,800 kronor.

Statens elektriska inspektion.

Statens elektriska inspektion. [6.]

6:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6) att

dels godkänna följande ordinarie stat för statens elektriska inspektion, att tillämpas från och med den 1 juli 1929:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag 30,100 kronor;

dels ock minska det ordinarie förslagsanslaget till statens elektriska inspektion, nu 31,500 kronor, med 1,400 kronor till 30,100 kronor.

Då riksdagen i likhet med kommerskollegium och departementschefen icke haft något att erinra mot de sakkunnigas förslag beträffande anslag till nu ifrågavarande inspektion, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande ordinarie stat för statens elektriska inspektion, att tillämpas från och med den 1 juli 1929:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag 30,100 kronor;

dels ock minskat det ordinarie förslagsanslaget till statens elektriska inspektion, nu 31,500 kronor, med 1,400 kronor till 30,100 kronor.

Arvoden åt två assistenter vid statens elektriska inspektion. [7.]

7:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att till arvoden åt två assistenter vid statens elektriska inspektion för budgetåret 1929/1930 under tionde huvudtiteln anvisa ett extra förslagsanslag av 13,600 kronor.

Under hänvisning till vad under nästföregående punkt anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen till arvoden åt två assistenter vid statens elektriska inspektion för budgetåret 1929/1930 under tionde huvudtiteln anvisat ett extra förslagsanslag av 13,600 kronor.

Fartygsinspektionen.

8:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit (punkt 8) har riksdagen *Fartygsinspektionen.* [8.]

dels godkänt följande ordinarie stat för fartygsinspektionen, att tillämpas från och med den 1 juli 1929:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag 185,700 kronor;

dels ock minskat det ordinarie förslagsanslaget till fartygsinspektionen, nu 187,700 kronor, med 2,000 kronor till 185,700 kronor.

9:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 9) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till uppehållande av fartygsinspektionens verksamhet, utöver det ordinarie förslagsanslaget, för budgetåret 1929/1930 anvisat ett extra anslag av 95,678 kronor. *Fartygsinspektionens verksamhet.* [9.]

Undervisningsanstalt för sjöfart.

10:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10) har riksdagen i riksstaten för budgetåret 1929/1930 med oförändrade belopp upptagit *Navigationsskolorna.* [10.]

dels ordinarie anslaget till navigationsskolorna, 171,000 kronor,

dels ordinarie reservationsanslaget till navigationslärarkursen, 2,200 kronor;

dels ock ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalter för sjöfart, 23,000 kronor.

11:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11) har riksdagen i riksstaten för budgetåret 1929/1930 med oförändrat belopp upptagit ordinarie förslagsanslaget till skeppsmätningskostnad, 32,200 kronor. *Skeppsmätningskostnad.* [11.]

12:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12) att till arvoden åt torvingenjörer m. m., i enlighet med vad av departementschefen i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 25 februari 1929 förordats, för budgetåret 1929/1930 anvisa ett extra anslag av 20,000 kronor. *Arvoden åt torvingenjörer m. m.* [12.]

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, har alltså till arvoden åt torvingenjörer m. m., i enlighet med vad av departementschefen i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 25 februari 1929 förordats, för budgetåret 1929/1930 anvisat ett extra anslag av 20,000 kronor.

Ålderstillägg. [13.] 13:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13) har riksdagen ur riksstaten uteslutit det under tionde huvudtiteln upptagna ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg.

Stockholm den 3 juni 1929.

Med undersåtlig vördnad.

Stockholm, Isaac Marcus Boktryckeri-Aktiebolag, 1929.